

ROZSUDEK SOUDU (pátého senátu)

4. července 2006 *

Ve věci T-304/02,

Hoek Loos NV, se sídlem v Schiedamu (Nizozemsko), zastoupená J. J. Feenstraem a B. F. Van Harinxma thoe Slootenem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené A. Bouquetem, jako zmocněncem,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na částečné zrušení rozhodnutí Komise 2003/207/ES ze dne 24. července 2002 v řízení podle článku 81 Smlouvy o ES (věc COMP/E-3/36.700 – Průmyslové a medicínální plyny) (Úř. věst. 2003, L 84, s. 1) a podpůrně návrh na snížení pokuty uložené žalobkyni,

* Jednací jazyk: nizozemština.

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (pátý senát),

ve složení M. Vilaras, předseda, F. Dehousse a D. Šváby, soudci,
vedoucí soudní kanceláře: I. Natsinas, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 19. ledna 2006,

vydává tento

Rozsudek

Skutkový základ sporu

- 1 Žalobkyně je nizozemský podnik, který vyrábí, uvádí na trh a distribuuje průmyslové a medicínální plyny, jakož i související vybavení, systémy a služby.
- 2 V prosinci 1997 a v průběhu roku 1998 provedla Komise na základě čl. 14 odst. 2 a odst. 3 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, prvního nařízení, kterým se provádějí články [81] a [82] Smlouvy (Úř. věst. 1962, 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3),

šetření v prostorách žalobkyně a jiných společností rovněž působících na trhu průmyslových a medicínálních plynů, v daném případě AGA Gas BV, Air Liquide BV, Air Products Nederland BV (dále jen „Air Products“), Boc Group plc (dále jen „BOC“), Hydrogas Holland BV, Messer Nederland BV (dále jen „Messer“) a Westfalen Gassen Nederland BV (dále jen „Westfalen“).

- 3 Komise poté, co výše uvedeným společností zaslala na základě článku 11 nařízení č. 17 žádosti o informace, zaslala dne 9. července 2001 osmi podnikům, které provozují činnost v dotyčném odvětví, mezi nimi též žalobkyni, oznámení námitek.

- 4 Žalobkyně ve své odpovědi nezpochybnila skutková zjištění uvedená v oznámení námitek. Po likvidaci AGA Gas její mateřská společnost, AGA AB, odpověděla ve věci samé na uvedené oznámení jménem své bývalé dceřiné společnosti, a výslovně uvedla, že je připravena převzít odpovědnost za protiprávní jednání, kterého se dceřiná společnost dopustila.

- 5 Po jednání s dotyčnými podniky přijala Komise rozhodnutí 2003/207/ES ze dne 24. července 2002 v řízení podle článku 81 Smlouvy o ES (věc COMP/E-3/36.700 – Průmyslové a medicínální plyny) (Úř. věst. 2003, L 84, s. 1, dále jen „rozhodnutí“).

- 6 Rozhodnutí bylo oznámeno žalobkyni dne 29. července 2002 a bylo určeno AGA AB, jako právní nástupkyni AGA Gas.

7 Rozhodnutí obsahuje následující ustanovení:

„Článek první

AGA AB, Air Liquide BV, [Air Products], [BOC], [Messer], Hoek Loos [NV], [Westfalen] porušily čl. 81 odst. 1 [ES] tím, že se účastnily pokračujících dohod nebo jednání ve vzájemné shodě v odvětví průmyslových a medicánálních plynů v Nizozemsku.

Délka trvání protiprávního jednání byla následující:

- AGA AB: od září 1993 do prosince 1997,
- Air Liquide BV: od září 1993 do prosince 1997,
- [Air Products]: od září 1993 do prosince 1997,
- [BOC]: od června 1994 do prosince 1995,
- [Messer]: od září 1993 do prosince 1997,
- Hoek Loos [NV]: od září 1993 do prosince 1997,
- [Westfalen]: od března 1994 do prosince 1995.

[...]

Článek 3

Za protiprávní jednání uvedená v článku 1 se ukládají následující pokuty:

- AGA AB: 4,15 milionů eur,
- Air Liquide BV: 3,64 milionů eur,
- [Air Products]: 2,73 milionů eur,
- [BOC]: 1,17 milionů eur,
- [Messer]: 1 milion eur,
- Hoek Loos [NV]: 12,6 milionů eur,
- [Westfalen]: 0,43 milionů eur.“ (*neoficiální překlad*)

⁸ Pro stanovení výše pokut Komise použila v rozhodnutí metodu uvedenou v pokynech o metodě stanovování pokut uložených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3, dále jen „pokyný“) a sdělení 96/C 207/04 o neuložení nebo snížení pokut v případech kartelových dohod (Úř. věst. 1996, C 207, s. 4, dále jen „sdělení o spolupráci“).

- 9 Tak byla základní částka pokuty, určená podle závažnosti a délky trvání protiprávního jednání, stanovena, pokud jde o žalobkyni, na 14 milionů eur (bod 438 odůvodnění rozhodnutí).
- 10 Komise v rozhodnutí neuplatnila žádnou přitěžující nebo polehčující okolnost proti žalobkyni nebo v její prospěch.
- 11 Komise konečně přistoupila k „podstatnému snížení“ výše pokut ve smyslu bodu D sdělení o spolupráci. Z tohoto důvodu Komise přiznala žalobkyni 10 % snížení výše pokuty, která by jí byla uložena, pokud by ke spolupráci nedošlo, a to s ohledem na to, že nezpochybnila věcnou správnost skutkových zjištění uvedených v oznámení námitek (body 454, 457 až 459 odůvodnění rozhodnutí).
- 12 Po podání žaloby společností Westfalen proti rozhodnutí dne 4. října 2002 před Soudem (věc T-303/02) Komise zjistila, že se dopustila nesprávného posouzení, pokud jde o délku trvání protiprávního jednání vytykanou tomuto podniku.
- 13 V důsledku toho Komise přijala dne 9. dubna 2003 rozhodnutí 2003/355/ES, kterým se rozhodnutí mění (Úř. věst. L 123, s. 49). V tomto opravném rozhodnutí Komise připustila, že neprávem považovala březen 1994 za začátek protiprávního jednání přičítaného Westfalen.

- 14 V článku 1 rozhodnutí v pozměněném znění je tak napříště uvedeno, že Westfalen porušila článek 81 ES tím, že se účastnila pokračujících dohod nebo jednání ve vzájemné shodě v odvětví průmyslových a medicínálních plynů v Nizozemsku v době od října 1994, nikoliv od března 1994, do prosince 1995. Článek 3 rozhodnutí v pozměněném znění stanoví vyšší pokuty sníženou ze 0,43 milionů eur na 0,41 milionů eur.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 15 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 7. října 2002 žalobkyně podala projednávanou žalobu.
- 16 Jelikož bylo ode dne 13. září 2004 změněno složení senátů Soudu, byl soudce zpravodaj přidělen, jako předseda, do pátého senátu, kterému byla v důsledku toho přidělena tato věc.
- 17 Na základě zprávy soudce zpravodaje se Soud (pátý senát) rozhodl zahájit ústní část řízení a v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 64 jednacího řádu Soudu vyzval Komisi, aby předložila jeden dokument.
- 18 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty na jednání dne 19. ledna 2006.

19 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:

- zrušil článek 3 rozhodnutí v rozsahu, ve kterém se jí týká;
- podpůrně, snížil na základě ekvity a podstatným způsobem výši uložené pokuty;
- uložil Komisi náhradu všech nákladů řízení, „včetně úroků, tedy výdajů souvisejících s bankovní zárukou“.

20 Komise navrhuje, aby Soud:

- zamítl žalobu;
- uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

Argumenty účastníků řízení

K rozsahu žaloby

21 Žalobkyně uvádí, že věcně nezpochybňuje popis skutkového stavu, který Komise uvedla v části I „bodě E“ rozhodnutí, ani právní analýzu, provedenou v části II,

bodě D, ale připomíná, že předmětné dohody se týkaly pouze části celkového trhu s průmyslovými a medicínálními plyny.

- 22 Upřesňuje, že nezpochybňuje ani jednotlivé fáze, ve kterých Komise postupovala v bodech 412 až 448 odůvodnění rozhodnutí při stanovení výše jednotlivých pokut, úvahy týkající se závažnosti protiprávního jednání, délky trvání tohoto jednání a účasti jednotlivých podniků na něm, ale nesouhlasí s konečným výsledkem tohoto výpočtu, který obsahuje značný nepoměr mezi pokutou, která jí byla uložena a pokutou uloženou ostatním podnikům, konkrétněji společnosti AGA AB.
- 23 V tomto ohledu žalobkyně několikrát připomíná, že pokuta, která jí byla uložena, je jednak třikrát vyšší, než pokuta nakonec uložená AGA AB, ačkoli se podle Komise samotné účastnila kartelu ve stejné míře a po stejnou dobu jako AGA Gas, a jednak představuje 50 % celkové výše pokuty uložené v této věci, což není v žádném případě přiměřené jejímu podílu na trhu nebo účasti na protiprávním jednání.
- 24 Žalobkyně tvrdí, že Komise při výkonu své diskreční pravomoci, a tedy aniž by to vyžadoval skutkový nebo právní stav, provedla určité volby při stanovení pokut, a konkrétněji v rámci uplatnění pravidla maximální výše 10 % obratu dotyčného podniku, stanoveného v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. Podle žalobkyně přitom tyto volby vedly k velkému nepoměru ve výši pokut, z důvodu nepřiměřeného rozdílu mezi výší pokuty, která byla uložena jí a která byla uložena ostatním podnikům. Tím Komise jednak porušila článek 15 nařízení č. 17 a článek 253 ES, a jednak zásady rovného zacházení, proporcionality a zákazu svévole, což odůvodňuje zrušení článku 3 rozhodnutí.

- 25 Žalobkyně dále upřesňuje, že cílem projednávané žaloby není zpochybnit výši pokut uložených Komisí ostatním podnikům účastnícím se kartelu. Žalobkyně netvrdí, že volby, které Komise učinila ve prospěch ostatních podniků, nejsou správné nebo odůvodněné, i když by bylo možno o nich pochybovat, ale že stejné volby měly být orgánem učiněny při stanovení výše její pokuty.
- 26 Kromě toho se žalobkyně nezávisle na právních úvahách rozvinutých výše domnívá, že velký rozdíl, který vykazují částky pokuty k její škodě, je nespravedlivý, a žádá tedy Soud, aby využil pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, která mu je přiznána článkem 229 ES, a z tohoto důvodu podstatně snížil výši pokuty, která jí byla uložena.
- 27 Komise uvádí, že žalobkyně tím, že neodporuje postupu výpočtu provedeného pro stanovení pokuty, omezila předmět své žaloby na výtku týkající se srovnatelnosti pokuty, která jí byla uložena, s pokutou ostatních účastníků kartelové dohody, a tedy akceptovala svou pokutu, posuzovanou odděleně. Žaloba podaná žalobkyní znamená zpochybnění snížení pokut ostatních podniků z důvodu uplatnění maximální výše 10 %.

K návrhu na zrušení článku 3 rozhodnutí

— K prvnímu žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a článku 253 ES

- 28 Žalobkyně uplatňuje, že z rozhodnutí vyplývá, že má stejné postavení jako AGA Gas, pokud jde o obě kritéria, která podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 musí určovat výši

pokut, a sice závažnost a délku trvání protiprávního jednání. V tomto ohledu uvádí, že Komise dnes nesprávně tvrdí, že její podíl na trhu je značně vyšší než podíl AGA Gas. Tato společnost je naopak největším výrobcem určitých typů plynu a zejména kapalného plynu.

- 29 Jelikož situace žalobkyně a AGA Gas jsou podobné, pokud jde o účast těchto společností na protiprávním jednání, uplatnila Komise nesprávně čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, když těmto dvěma podnikům uložila pokutu ve velmi rozdílné výši, ke škodě žalobkyně. Žalobkyně uvádí, že ať je metoda použitá v této věci Komisí za účelem uplatnění kritérií závažnosti a délky trvání protiprávního jednání jakákoli, musí konečný výsledek odpovídat těmto dvěma kritériím.
- 30 Žalobkyně tvrdí, že Komise v projednávané věci provedla nesprávné uplatnění kritéria závažnosti, jehož posouzení předpokládá zohlednění odrazujícího účinku. Zdůrazňuje, že coby relativně malému podniku jí byla uložena vysoká pokuta, zatímco ostatním podnikům, dceřiným společnostem společností světového formátu, byly uloženy pokuty mnohem nižší, což je zcela v rozporu se sledovaným odrazujícím účinkem.
- 31 Žalobkyně tvrdí, že skutečnosti, na základě nichž Komise došla k danému výsledku, týkající se volby adresátů rozhodnutí, obratu pro uplatnění maximální výše 10 % a pořadí, v němž byly uvedena maximální výše a ustanovení sdělení o spolupráci použity, nevysvětlují a neodůvodňují extrémně velký rozdíl mezi výší jí uložené pokuty a pokuty nakonec uložené AGA AB.

- 32 Žalobkyně se zprv domnívá, že stanovisko Komise, pokud jde o volbu podniků, které byly adresáty rozhodnutí, je obtížné pochopit. Připomíná, že rozhodnutí bylo v případě některých podniků (BOC a Hoek Loos) určeno mateřské společnosti a v případě ostatních podniků (Air Products, Air Liquide a AGA AB) nizozemské dceřiné společnosti, přestože Komise, pokud jde o tři posledně uvedené subjekty, uvedla ve svém oznámení námitek, že mateřské společnosti se ve větší či menší míře účastnily protiprávního jednání. Tento náhlý obrat nebyl v rozhodnutí vysvětlen.
- 33 V odpovědi na tvrzení Komise, podle kterého má Komise možnost zvolit adresáta rozhodnutí, kterým se ukládá pokuta, žalobkyně uvádí, že „ponechává stranou“ otázku, zda je toto stanovisko v souladu se stavem judikatury, a zároveň uvádí, že rozsudek Soudu ze dne 11. března 1999, *Aristrain v. Komise* (T-156/94, Recueil, s. II-645), na který odkazuje žalovaná, se týká vztahu dvou sesterských společností.
- 34 Žalobkyně uplatňuje, že volba společnosti, která je adresátem rozhodnutí, má důsledky pro uplatnění maximální výše 10 %. V tomto ohledu se podivuje, že Komise poté, co měla za to, že AGA AB je odpovědná za chování své bývalé dceřiné společnosti AGA Gas, uplatnila maximální výši 10 % na obrat této dceřiné společnosti, a nikoliv na celkový obrat AGA AB.
- 35 Co se zadruhé týče obratu, který by měl být zohledněn při uplatnění maximální výše 10 %, žalobkyně tvrdí, že Komise nesprávně tvrdí, že volba adresáta rozhodnutí určuje obrat podniku pro uplatnění maximální výše 10 %.
- 36 Podle judikatury se tato hranice 10 % použije na celosvětový obrat dotyčného podniku (rozsudek Soudního dvora ze dne 12. listopadu 1985, *Krupp v. Komise*,

183/83, Recueil, s. 3609). Umožnit Komisi, aby podle své volby určila rozhodnutí, kterým se ukládají pokuty, národním dceřiným společnostem společností provozujících činnost celosvětově a následkem toho spojit hranici 10 % s obrátem těchto dceřiných společností, by znamenalo popřít výše uvedenou judikaturu.

- 37 Žalobkyně krom toho tvrdí, že pojem podnik je v právu Společenství v oblasti hospodářské soutěže ekonomickým, a nikoliv právním pojmem. Označuje skupinu podniků. Skutečnost, že rozhodnutí, kterým se ukládá pokuta, je určeno dceřiné společnosti, nebrání tedy podle žalobkyně tomu, aby se hranice 10 % vztahovala na celkový obrát skupiny, k níž dceřiná společnost patří (rozsudek Soudu ze dne 20. března 2002, HFB a další v. Komise, T-9/99, Recueil, s. II-1487, body 528 a 529).
- 38 Pokud by měla převládnout jiná koncepce, závisela by výše pokuty na způsobu, jakým podnik rozdělil svou činnost mezi jednotlivé společnosti, přičemž značný počet mezinárodních podniků, stejně jako Air Products a Air Liquide, provozuje svou činnost prostřednictvím odlišných vnitrostátních společností. Tak by nebyl objektivně použit čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a prvek odrazení by dostal arbitrární obsah.
- 39 Co se zatřetí týče pořadí, ve kterém se musí uplatnit maximální výše 10 % a ustanovení sdělení o spolupráci, žalobkyně připomíná, že před uplatněním sdělení o spolupráci Komise snížila výši pokuty týkající se AGA Gas na základě maximální výše 10 %, a tím snížila pokutu ze 14 na 5,54 milionů eur. Po uplatnění 25 % snížení na základě výše uvedeného sdělení byla AGA AB uložena konečná pokuta 4,15 milionů eur za chování, kterého se dopustila její bývalá dceřiná společnost.

40 Jak zákonodárce, tak judikatura (rozsudek Soudu ze dne 20. března 2002, LR AF 1998 v. Komise, T-23/99, Recueil, s. II-1705, body 287 až 289) přitom považují maximální výši 10 % za konečnou hranici výše pokuty, a tedy za poslední kritérium před jejím použitím. V každém případě se pořadí zvolené Komisí neřídí žádnou omezující nezbytností.

41 Žalobkyně uvádí, že kdyby Komise byla dodržela pořadí použití pravidel pro stanovování výše pokut, byla by AGA AB uložena pokuta 5,54 milionů eur, což v porovnání s pokutou 12,6 milionů eur uloženou žalobkyni představuje stále neodůvodněný rozdíl.

42 V závěru uvádí, že tedy neexistují omezující faktory nebo objektivní nezbytnost, které by mohly vysvětlit velký rozdíl mezi výší pokuty, která jí byla uložena, a výší pokut uloženou ostatním podnikům, zejména AGA AB. Komise tedy nesprávně použila kritéria závažnosti a délky trvání protiprávního jednání a porušila čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 „v tom smyslu, že opomenula dát tomuto použití přesvědčivé odůvodnění“.

43 Komise navrhuje, aby byl první žalobní důvod zamítnut jako neopodstatněný.

— Ke druhému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásad rovného zacházení, proporcionality a zákazu svévole

44 Žalobkyně tvrdí, že ať je metoda, podle které Komise stanoví pokuty jednotlivých účastníků ve věcech v oblasti hospodářské soutěže, jakákoli, musí vždy vést k tomu,

aby konečný výsledek tohoto stanovení vyhovoval výše uvedeným základním zásadám práva Společenství, což se v projednávané věci nestalo.

45 Má za to, zaprvé, že Komise tím, že tak rozdílně jednala se dvěma podniky, o nichž měla sama za to, že se účastnili protiprávního jednání stejným způsobem, porušila zásadu rovného zacházení. Dodává, že uplatnění maximální výše 10 % nemůže představovat objektivní odůvodnění velkého rozdílu ve výši uložených pokut a odkazuje na svou argumentaci týkající se porušení čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17.

46 Žalobkyně tvrdí, zadruhé, že v porovnání s ostatními podniky extrémně vysoká pokuta, která jí byla uložena, je v rozporu rovněž se zásadou proporcionality. Sama Komise uvádí v rozhodnutí, že žalobkyně a AGA Gas se nacházely na stejné úrovni, pokud jde o dvě kritéria použitá pro stanovení výše pokut, a sice závažnost a délku trvání protiprávního jednání. V důsledku toho, podle žalobkyně, vede-li použití jiného pravidla k podstatnému snížení pokuty pro jeden z podniků, a nikoliv pro druhý, není výše, kterou musí nést druhý podnik, již přiměřená cíli, který je sledován uložením pokuty. Žalobkyně krom toho odkazuje na svou argumentaci týkající se porušení čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17.

47 Žalobkyně zatřetí tvrdí, že velký rozdíl existující mezi výší pokuty, která jí byla uložena, a výší pokut uložených ostatním podnikům, porušuje zákaz svévole. Není možné mít za to, že Komise mohla dojít k tomuto rozhodnutí na základě ekvity. Odkazuje krom toho na svou argumentaci týkající se porušení čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17.

48 Komise navrhuje, aby byl druhý žalobní důvod zamítnut jako neopodstatněný.

K návrhu na snížení výše pokuty

49 Žalobkyně podpůrně žádá Soud, aby ověřil, v rámci své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci stanovené v článku 229 ES, přiměřenost výše pokuty, která jí byla uložena.

50 Způsob, jakým Komise uplatnila maximální výši 10 %, vede k neobvyklé situaci, ve které byla malému podniku, jako je žalobkyně, jejíž činnost je v zásadě vnitrostátní, uložena pokuta citelně vyšší než nizozemským dceřiným společnostem skupin podniků provozujících činnost celosvětově, které mají mnohem větší obrat než žalobkyně. Taková situace je v rozporu se sledovaným odrazujícím účinkem.

51 Žalobkyně nesouhlasí s výpočtem, který provádí Komise ve své žalobní odpovědi, a připomíná, že musí být považována za podnik zcela odlišný od společnosti Linde, jejíž je dceřinou společností.

52 Zdůrazňuje, že i když podle Komise pokuta, která jí byla uložena, představuje 3 % jejího celkového obratu v Nizozemsku, vztahuje se toto číslo ke všem jejím činnostem, včetně prodeje v tunách (dvakrát vyšší než obrat za plyn v lahvích a kapalný plyn) a činnosti týkající se medicínálních plynů. Krom toho srovnání mezi obratem dosaženým na dotčeném trhu před použitím sdělení o spolupráci a vyšší

pokuty ukazuje velký rozdíl mezi žalobkyní a AGA Gas. Nespravedlnost sankce uložené žalobkyni prokazuje také skutečnost, že pokuta představuje 50 % celkové výše uložených pokut, zatímco žalobkyně měla během dotčeného období podíl na trhu, který představuje přinejlepším jednu třetinu tohoto trhu.

- 53 Komise uplatňuje, že srovnání obrátů dosažených na dotčeném trhu a výše pokuty před použitím sdělení o spolupráci má smysl pouze tehdy, když se týká výchozí výše pokuty, před uplatněním čistě individuálních zvýšení a snížení. Takové srovnání ukazuje, že se žalobkyní nebylo jednáno přísně, spíše naopak. Dochází k závěru, že výše pokuty uložené žalobkyni je spravedlivá a její snížení není namístě.

Závěry Soudu

Úvodní úvahy

- 54 Zaprvé je třeba uvést, že v rámci svého prvního žalobního důvodu žalobkyně uplatňuje zároveň porušení věcného pravidla a porušení formálního pravidla, v daném případě čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a článku 253 ES týkajícího se povinnosti odůvodnění.
- 55 Žalobkyně tak v rámci uzavření argumentace věnované prvnímu žalobnímu důvodu neplatnosti v žalobě tvrdí, že Komise nesprávně použila kritéria závažnosti a délky trvání protiprávního jednání a porušila čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 „v tom smyslu, že opomenula dát tomuto použití přesvědčivé odůvodnění“.

- 56 Z této formulace, a přesněji z použití přídavného jména „přesvědčivý“, vyplývá, že žalobní důvod žalobkyně se netýká, přesně řečeno, neexistence nebo nedostatku odůvodnění, což by znamenalo porušení podstatných formálních náležitostí ve smyslu článku 230 ES, ale týká se opodstatněnosti rozhodnutí, a tedy věcné legality tohoto aktu.
- 57 Dále žalobkyně připomíná, že rozhodnutí bylo určeno v případě některých podniků (BOC a jí samé) mateřské společnosti a v případě ostatních podniků (Air Products, Air Liquide a AGA Gas) nizozemské dceřiné společnosti, ačkoli, pokud jde o tři posledně uvedené subjekty, Komise uvedla ve svém oznámení námitek, že mateřské společnosti se ve větší či menší míře účastnily protiprávního jednání. Žalobkyně tvrdí, že tento náhlý obrat nebyl v rozhodnutí vysvětlen.
- 58 Pokud může být posledně uvedené tvrzení chápáno jako vyjádření žalobního důvodu vycházejícího z porušení povinnosti odůvodnění, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury musí být odůvodnění vyžadované článkem 253 ES přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musejí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl provést svůj přezkum. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání těchto vysvětlení. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho text, ale také s ohledem na jeho celkovou souvislost, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 2. dubna 1988, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 63 a uvedená judikatura).

- 59 V projednávané věci je třeba jednak uvést, že rozhodnutí, i když bylo vydáno ve formě jediného rozhodnutí, musí být analyzováno jako soubor individuálních rozhodnutí, která vůči každému z podniků, jež jsou jeho adresáty, konstatují protiprávní jednání, kterého nebo kterých se dopustil, a ukládají mu pokutu, a jednak je třeba uvést, že předmětem projednávaného sporu je pouze zrušení pokuty uložené žalobkyni článkem 3 rozhodnutí nebo její snížení.
- 60 Rozhodne-li se v takovém kontextu jeden adresát rozhodnutí podat žalobu na neplatnost, zabývá se soudce Společenství jen těmi částmi rozhodnutí, které se týkají tohoto adresáta. Naproti tomu ty části, které se týkají jiných adresátů a které nebyly napadeny, nepatří k předmětu sporu, o němž má soudce Společenství rozhodnout (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 14. září 1999, Komise v. AssiDomän Kraft Products a další, C-310/97 P, Recueil, s. I-5363, bod 53).
- 61 V projednávané věci žalobkyně neuvádí neexistenci nebo nedostatečnost odůvodnění, co se týče jí samé, s ohledem na to, že je jí přičítáno protiprávní jednání uvedené v rozhodnutí. Předmětná neexistence vysvětlení by tedy mohla ovlivnit legalitu rozhodnutí, pokud jde o tři nizozemské dceřiné společnosti, Air Products, Air Liquide a AGA Gas. Air Products a Air Liquide však nepodaly žalobu proti rozhodnutí, jehož byly adresáty, ani tak neučinila AGA AB, které bylo rozhodnutí oznámeno jako právní nástupkyni AGA Gas.
- 62 Pokud žalobkyně tvrdí, že rozhodnutí je protiprávní kvůli neexistenci odůvodnění ve vztahu k zacházení vyhrazenému mateřským společnostem Air Products a Air Liquide, které nebyly adresáty rozhodnutí, a tedy nebyly sankcionovány, je třeba uvést, že takovou okolností neoprávněně argumentuje, aby se sama vyhnula sankci, která jí byla uložena za porušení článku 81 ES, přestože se soud situací těchto dvou jiných podniků nezabývá (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 31. března 1993, Ahlström Osakeyhtiö a další v. Komise, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, Recueil, s. I-1307, bod 197, a rozsudek Soudu ze dne 11. prosince 1996, Van Megen Sports v. Komise, T-49/95, Recueil, s. II-1799, bod 56).

- 63 Konečně, je namístě mít za to, že rozhodnutí je v každém případě dostatečně odůvodněno, pokud jde o žalobkyni, v tom smyslu, že jí bylo umožněno seznámit se s důvody, které vedly Komisi k tomu, že ji považovala za odpovědnou za vytýkané protiprávní jednání a uložila jí pokutu, a to nezávisle na zacházení vyhrazené ostatním podnikům, které byly uvedeny v oznámení námitek, ale které se nestaly adresáty rozhodnutí. Stejně tak má Soud za to, že je s to provést přezkum rozhodnutí v rozsahu, v němž se vztahuje k situaci žalobkyně.
- 64 Z předcházejících úvah vyplývá, že pokud lze chápat písemnosti žalobkyně tak, že obsahují žalobní důvod vycházející z porušení povinnosti odůvodnění, stanovené v článku 253 ES, je nutno uvedený žalobní důvod zamítnout.
- 65 Zadruhé je nutno zdůraznit, že přezkum písemností žalobkyně ukazuje určité prolínání dvou vznesených žalobních důvodů neplatnosti a vyjádření tří částí žalobního důvodu, které všechny kritizují nesprávné použití kritérií závažnosti a délky trvání stanovených v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. Dva první žalobní důvody vycházejí z nepřiměřené a diskriminační povahy uložené pokuty. Velká část argumentace žalobkyně vychází z rozdílů mezi konečnou výší pokut, zkoumaných a kritizovaných z pohledu srovnání se situací AGA Gas a uplatnění maximální výše 10 % v daném případě. V rámci třetího žalobního důvodu žalobkyně konstatuje rozpor se sledovaným cílem odrazení.
- 66 Je třeba rovněž uvést, že žalobkyně rozvíjí žalobní důvody vycházející z nepřiměřenosti uložené pokuty, z její diskriminační povahy a z rozporu s cílem odrazení, jak v rámci návrhových žádání týkajících se zrušení článku 3 rozhodnutí, tak v rámci podpůrných návrhových žádání, jejichž předmětem je návrh na snížení výše pokuty Soudem na základě jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci.

- 67 Za těchto okolností je namístě zkoumat argumentaci žalobkyně z pohledu návrhu na zrušení nebo snížení pokuty, kterou obsahuje, a rozlišit tři výše uvedené žalobní důvody.

K návrhu na zrušení nebo snížení pokuty

- 68 Úvodem je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury má Komise při stanovování výše každé pokuty diskreční pravomoc a není povinna v této souvislosti používat určitý matematický vzorec (rozsudek Soudu ze dne 6. dubna 1995, *Martinelli v. Komise*, T-150/89, Recueil, s. II-1165, bod 59, a ze dne 14. května 1998, *Mo och Domsjö v. Komise*, T-352/94, Recueil, s. II-1989, bod 268, potvrzený v rámci kasačního opravného prostředku rozsudkem Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, *Mo och Domsjö v. Komise*, C-283/98 P, Recueil, s. I-9855, bod 47). Výkon její diskreční pravomoci musí být nicméně v souladu s právem Společenství, jehož součástí jsou nejen ustanovení Smlouvy, ale také základní právní zásady (rozsudek Soudního dvora ze dne 25. července 2002, *Unión de Pequeños Agricultores v. Rada*, C-50/00 P, Recueil, s. I-6677, bod 38).
- 69 Je rovněž třeba uvést, že posouzení přiměřenosti uložené pokuty ve vztahu k závažnosti a délce trvání protiprávního jednání, kritériím uvedeným v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, je součástí přezkumu v plné jurisdikci, kterým je Soud pověřen na základě článku 17 téhož nařízení.
- 70 V projednávané věci je nesporné, že Komise stanovila výši pokuty uložené žalobkyni v souladu s obecnou metodou, která je upravena v jejích pokynech.

- 71 Pokyny v bodě 1 prvním pododstavci uvádí, že pro stanovení výše pokut se základní částka stanoví podle závažnosti a délky protiprávního jednání, což jsou jediná kritéria uvedená v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. V rámci obecné poznámky bod 5 písm. a) pokynů upřesňuje rovněž, že „konečná částka vypočítaná podle této metody (základní částka zvýšená nebo snižena o příslušné procentní body) nemůže v žádném případě překročit 10 % celosvětového obratu podniků, jak je stanoveno v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17“. Pokyny v důsledku toho nepřekračují právní rámec sankcí vymezený v posledně uvedeném ustanovení (rozsudek Soudního dvora ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh. s. I-5425, body 250 a 252).
- 72 Pro stanovení výchozí částky pokut, stanovené podle závažnosti protiprávního jednání, měla Komise za to, že bez ohledu na skutečnost, že se dotčené podniky účastnily cenového kartelu, musí být uvedené protiprávní jednání kvalifikováno jako závažné, a nikoliv velmi závažné, s ohledem na omezený zeměpisný rozsah trhu a na skutečnost, že dotčené odvětví má průměrný hospodářský význam (body 423 a 428 odůvodnění rozhodnutí).
- 73 S cílem zohlednit specifický význam protiprávního chování každého podniku účastnícího se kartelu, a tedy jeho skutečný dopad na hospodářskou soutěž, zařadila Komise dotčené podniky do čtyř kategorií v závislosti na jejich relativním významu na dotčeném trhu. Za tímto účelem Komise považovala za vhodné vzít za základ pro srovnání relativního významu podniků na dotčeném trhu obrat uskutečněný na uvedeném trhu v roce 1996 (body 429 až 432 odůvodnění rozhodnutí).
- 74 V důsledku toho byly žalobkyně a AGA Gas, považované za dva hlavní subjekty na dotčeném trhu, zařazeny do první kategorie. Air Products a Air Liquide, které jsou

prostředními subjekty na tomto trhu, byly zařazeny do druhé kategorie. Messer a BOC, jejichž význam na relevantním trhu je kvalifikován jako „o dost menší“, byly zařazeny do třetí kategorie. Ve čtvrté kategorii je uveden Westfalen, který má na tomto trhu pouze velmi malý podíl (bod 431 odůvodnění rozhodnutí).

75 Na základě předcházejících úvah Komise použila totožnou výchozí částku pro žalobkyni a AGA Gas, tedy 10 milionů eur, proti 2,6 milionů eur pro Air Products a Air Liquide, 1,2 milionů eur pro Messer a BOC a 0,45 milionů eur pro Westfalen.

76 Co se týče délky trvání protiprávního jednání, měla Komise za to, že trvalo středně dlouhou dobu (jeden až čtyři roky) pro každý dotyčný podnik, přičemž žalobkyně, AGA Gas, Air Products, Air Liquide a Messer porušovaly čl. 81 odst. 1 ES od září 1993 do prosince 1997, BOC od června 1994 do prosince 1995 a Westfalen od října 1994 do prosince 1995. V důsledku toho byla výchozí částka použitá pro žalobkyni a AGA Gas zvýšena o 10 % ročně, což se rovná zvýšení o 40 % (body 433 a 434 odůvodnění rozhodnutí).

77 Základní částka pokuty, stanovená v závislosti na závažnosti a délce trvání protiprávního jednání, byla tedy stanovena, jak pokud jde o žalobkyni, tak pokud jde o AGA Gas, na 14 milionů eur, oproti 3,64 milionů eur pro Air Products a Air Liquide, 1,68 milionů eur pro Messer, 1,38 milionů eur pro BOC a 0,51 milionů eur pro Westfalen. Je třeba uvést, že Komise neuplatnila žádnou přitěžující nebo polehčující okolnost proti nebo ve prospěch podniků účastnících se kartelu, s výjimkou BOC a Westfalen, které obdržely snížení o 15 % základní částky pokuty z důvodu, že jejich úloha v protiprávním jednání byla výlučně pasivní (body 438 až 448 odůvodnění rozhodnutí).

78 I když si v tomto stadiu stanovování výše pokut byly žalobkyně a AGA Gas zcela rovny, je nesporné, že žalobkyni byla nakonec uložena pokuta 12,6 milionů eur, což je částka třikrát, vyšší než je částka pokuty uložené AGA AB, tedy 4,15 milionů eur, a představující téměř 50 % celkové výše uložených pokut.

79 Z rozhodnutí vyplývá, že rozdíl ve výši uložených pokut uvedený v předcházejícím bodě má dvojí původ, a sice snížení základní částky pokuty ze 14 na 5,54 milionů eur uplatněním maximální výše 10 % ve prospěch AGA Gas a dále přiznání této společnosti snížení výše pokuty o 25 % na základě sdělení o spolupráci, přičemž sama žalobkyně obdržela pouze snížení o 10 % (body 450, 454 až 459 odůvodnění rozhodnutí).

— K údajně nepřiměřené povaze uložené pokuty

80 Žalobkyně zdůrazňuje, že konečná částka pokuty, která jí byla uložena, je třikrát vyšší než částka pokuty uložená AGA AB a představuje téměř 50 % celkové výše pokuty uložené Komisí v rozhodnutí, což není v žádném případě přiměřené k její účasti na protiprávním jednání nebo k jejímu podílu na trhu, který v průběhu dotčeného období představuje přinejlepším třetinu tohoto trhu.

81 Tento žalobní důvod ukazuje na rozpor v písemnostech žalobkyně. V žalobě žalobkyně jasně uvedla, že nezpochybňuje jednotlivé fáze, v nichž Komise postupovala v bodech 412 až 448 odůvodnění rozhodnutí pro stanovení výše

jednotlivých pokut, úvahy týkající se závažnosti protiprávního jednání, délky trvání tohoto jednání a účasti jednotlivých podniků na něm (viz bod 22 výše).

- 82 Konečná výše pokuty je přitom pouze výsledkem série výpočtů provedených Komisí podle pokynů, které jsou uvedeny výše, a popřípadě podle sdělení o spolupráci.
- 83 Krom toho není tvrzení o nepřiměřenosti konečné výše pokuty uložené žalobkyni ve vztahu k celkové výši uložených pokut s ohledem na první předmětný parametr týkající se individuální účasti žalobkyně na protiprávním jednání ničím podloženo.
- 84 Co se týče druhého předmětného parametru, týkajícího se zohlednění významu podniku na dotčeném trhu, je třeba nejprve připomenout, že Komise není povinna při stanovování výše pokut podle závažnosti a délky trvání dotčeného protiprávního jednání zajistit, v případě, že pokuty jsou ukládány několika podnikům účastnícím se téhož protiprávního jednání, aby jí vypočtené konečné částky pokut pro dotyčné podniky vyjadřovaly veškeré rozdíly mezi nimi, pokud jde o jejich celkový obrat nebo jejich relevantní obrat (výše v bodě 71 uvedený rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 312).
- 85 Dále je namístě uvést, že konečná částka pokuty nepředstavuje *a priori* prvek vhodný k určení případného nedostatku přiměřenosti pokuty s ohledem na význam účastníků kartelové dohody. Určení uvedené konečné částky totiž závisí zejména na okolnostech souvisejících s individuálním chováním dotčeného podniku, jako je délka trvání protiprávního jednání, existence přitěžujících nebo polehčujících okolností a míra spolupráce uvedeného podniku, a nikoliv na jeho podílu na trhu nebo obratu.

- 86 Výchozí částka pokuty představuje oproti tomu v tomto případě relevantní prvek pro posouzení případného nedostatku přiměřenosti pokuty s ohledem na význam účastníků kartelové dohody.
- 87 S cílem zohlednit specifický význam protiprávního chování každého podniku účastnícího se kartelu, a tedy jeho skutečný dopad na hospodářskou soutěž, zařadila totiž Komise v rozhodnutí, jak již bylo uvedeno, dotyčné podniky do čtyř kategorií v závislosti na jejich relativní velikosti na dotčeném trhu. Žalobkyně a AGA Gas, považované za dva hlavní subjekty na dotčeném trhu, byly zařazeny do první kategorie.
- 88 V tomto ohledu Komise odkazuje na číselné údaje třetího sloupce tabulky 1 obsažené v bodě 75 odůvodnění rozhodnutí:

Podniky	Celkový obrat adresátů rozhodnutí v roce 2001 (v eurech)	Obrat v odvětví plynu v láhvích a kapalného plynu v Nizozemsku (v eurech) a odhadovaný podíl na trhu v roce 1996
Hoek Loos [NV]	470 648 000	71 400 000 (39,7 %)
AGA Gas BV ¹	55 479 000 ²	49 200 000 (27,4 %)
[Air Products]	110 044 000	18 600 000 (10,4 %)
Air Liquide BV	60 720 000	12 900 000 (7,2 %)
[Messer]	11 275 000	8 200 000 (4,4 %)
[BOC]	6 690 905 000	6 800 000 (3,8 %)
[Westfalen]	5 455 000	2 600 000 (1,5 %)

¹ Po likvidaci AGA Gas BV v roce 2000/2001 AGA AB souhlasila s převzetím odpovědnosti za jednání AGA Gas BV, a rozhodnutí je tedy určeno AGA AB.

² 2000 je poslední úplný finanční rok, za který jsou k dispozici údaje o obratu pro AGA Gas BV.

- 89 Je namístě uvést, že AGA Gas měla zřetelně nižší obrat na dotčeném trhu a podíl na trhu než žalobkyně. Avšak bez ohledu na skutečnost, že uvedený obrat žalobkyně je o 40 % vyšší než obrat AGA Gas, byly tyto podniky zařazeny do stejné kategorie a byla jim přidělena totožná výchozí částka 10 milionů eur, což může být považováno za objektivně výhodné pro žalobkyni. Krom toho, i když se žalobkyně táže na způsob, jakým byl vypočítán obrat AGA Gas, neuvádí žádnou konkrétní skutečnost umožňující zpochybnit číselný odhad obsažený v tabulce uvedené výše.
- 90 Žalobkyně se pokouší minimalizovat svůj význam tím, že srovnává svůj podíl na trhu s většími podíly na trhu AGA Gas, pokud jde o některé dílčí segmenty relevantního trhu, a sice určité typy plynů, a odkazuje za tímto účelem na číselné údaje uvedené v tabulce 3 (plyn v láhvích) a 4 (kapalný plyn) rozhodnutí (body 77 a 78 odůvodnění). Nicméně jak správně zdůrazňuje Komise, není toto srovnání relevantní pro posouzení významu obou podniků, jelikož podíly na trhu uvedené v tabulce 1 rozhodnutí ukazují vážený průměr těchto jednotlivých dílčích segmentů, a umožňují tedy adekvátně zhodnotit relativní význam uvedených podniků.
- 91 Ve skutečnosti je nutno uvést, že žalobkyně ve svých písemnostech zjevně trvá na podobnosti své situace se situací AGA Gas, a z toho důvodu uplatňuje, že z tabulky 1 rozhodnutí vyplývá, že její obrat pro plyn v láhvích a kapalný plyn je srovnatelný s obratem AGA Gas, a že tedy Komise správně zařadila oba podniky do stejné kategorie.
- 92 Velikost obratu žalobkyně a jejího podílu na trhu vysvětluje a odůvodňuje výchozí částku, která je téměř čtyřikrát větší než výchozí částka uložená podnikům druhé

kategorie a více než osmkrát větší než výchozí částka určená pro podniky třetí kategorie. Krom toho poměry mezi obratem podniků uvedených v tabulce 1 rozhodnutí na dotčeném trhu a výchozí částkou pokut stanovenou Komisí pro každý z nich nevykazují žádné nepřiměřené zacházení s žalobkyní, jelikož výchozí částka pokuty představuje 14 % obratu na relevantním trhu pro žalobkyni oproti 20,3 % pro AGA Gas, 13,98 % pro Air Products, 20,2 % pro Air Liquide, 14,6 % pro Messer, 17,6 % pro BOC a 17,3 % pro Westfalen.

93 Za těchto podmínek skutečnost, že konečná částka pokuty uložená žalobkyni představuje 50 % součtu pokut uložených Komisí, neumožňuje dojít k závěru, že je uvedená částka nepřiměřená, jelikož výchozí částka její pokuty je odůvodněná s ohledem na kritérium použité Komisí pro posouzení významu každého podniku na relevantním trhu (viz v tomto smyslu výše v bodě 40 uvedený rozsudek LR AF 1998 v. Komise, bod 304).

94 Toto posouzení je rovněž základem pro zamítnutí argumentu žalobkyně vycházejícího ze srovnání s AGA Gas, pokud jde o vztah mezi obratem uskutečněným na dotčeném trhu a částkou pokuty před použitím sdělení o spolupráci.

95 Krom toho je třeba uvést, že snížení, před použitím sdělení o spolupráci, pokuty AGA Gas ze 14 na 5,54 milionů eur, zatímco pokuta žalobkyně zůstala ve výši 14 milionů eur, se vysvětluje uplatněním maximální výše 10 % a nezpůsobuje žádné diskriminační zacházení ke škodě žalobkyně, jak je uvedeno dále.

— K údajné diskriminační povaze uložené pokuty

- 96 Podle ustálené judikatury je zásada rovného zacházení porušena pouze tehdy, pokud je se srovnatelnými situacemi zacházeno odlišně nebo s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněné (rozsudek Soudního dvora ze dne 13. prosince 1984, *Sermide*, 106/83, Recueil, s. 4209, bod 28, a ze dne 28. června 1990, *Hoche*, C-174/89, Recueil, s. I-2681, bod 25; rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, *BPB de Eendracht v. Komise*, T-311/94, Recueil, s. II-1129, bod 309).
- 97 I když žalobkyně obecně nesouhlasí s rozdílem ve výši jí uložené pokuty a pokut uložených ostatním podnikům, které se účastnily kartelu, zakládá a rozvíjí svůj žalobní důvod o údajné diskriminační povaze své pokuty na zacházení vyhrazeném zvláště pro *AGA Gas*. Žalobkyně tedy tvrdí, že se nacházela ve stejném postavení, pokud jde o závažnost a délku trvání protiprávního jednání, pouze ve vztahu k *AGA Gas*.
- 98 Z rozhodnutí vyplývá, že Komise skutečně stanovila výchozí částku pokuty, určenou podle závažnosti a délky trvání protiprávního jednání, ve stejné výši pro *AGA Gas* a žalobkyni, ale že nakonec uložila žalobkyni pokutu třikrát vyšší než *AGA AB* z důvodu jednání, kterého se dopustila její bývalá dceřiná společnost.
- 99 Žalobkyně tvrdí, že Komise při výkonu své diskreční pravomoci provedla při stanovení pokut určité volby, konkrétněji v rámci uplatnění maximální výše 10 %, které vedly ke spornému konečnému výsledku. Podle žalobkyně neexistují omezující faktory, které by mohly vysvětlit velký rozdíl mezi částkou pokuty, která jí byla uložena, a částkou stanovenou pro *AGA AB*.

- 100 Jak bylo uvedeno, výše uvedený rozdíl se vysvětluje snížením částky pokuty AGA Gas v důsledku uplatnění maximální výše 10 % a tím, že této společnosti bylo přiznáno snížení výše pokuty o 25 % na základě sdělení o spolupráci, oproti snížení pouze o 10 % pro žalobkyni.
- 101 Žalobkyně ve svých písemnostech neuvedla žádné vyjádření týkající se podmínek, za nichž Komise použila uvedené sdělení jak vůči ní, tak vůči ostatním dotčeným podnikům.
- 102 Má-li Komise volnost, podléhající přezkumu Soudu, rozhodnout o přiznání snížení pokut na základě sdělení o spolupráci s ohledem na okolnosti každé věci, má oproti tomu povinnost respektovat maximální výši 10 %. Na rozdíl od tvrzení žalobkyně nemá Komise diskreční pravomoc při uplatňování maximální výše 10 %, která má spojitost pouze s výší obratu stanovenou v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. Jak zdůrazňuje generální advokát Tizzano ve svém stanovisku předcházejícím výše v bodě 71 uvedenému rozsudku *Dansk Rørindustri a další v. Komise* (Recueil, s. I-5439, bod 125), „na základě své definice představuje maximální výše absolutní hranici, která se automaticky uplatní při dosažení určité prahové hodnoty, nezávisle na ostatních prvcích posouzení“.
- 103 Diskriminace namítaná žalobkyní by tedy mohla být obsažena pouze v definici obratu, použité Komisí v rozhodnutí.
- 104 Podle ustálené judikatury je třeba obratu uvedenému v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 rozumět tak, že se vztahuje k celkovému obratu dotyčného podniku, který poskytuje přibližný údaj o významu a vlivu tohoto podniku na trhu (rozsudky Soudního dvora ze dne 7. června 1983, *Musique diffusion française a další v. Komise*, 100/80 až

103/80, Recueil, s. 1825, bod 119, a výše v bodě 71 uvedený Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 181; rozsudek Soudu ze dne 7. července 1994, Dunlop Slazenger v. Komise, T-43/92, Recueil, s. II-441, bod 160).

- 105 V projednávané věci měla Komise za to, že skutečnosti uvedené v části I rozhodnutí prokazují, že žalobkyně se přímo účastnila dohod týkajících se medicínálních a průmyslových plynů v Nizozemsku, a že tedy v důsledku toho musí převzít odpovědnost za své protiprávní jednání a stát se adresátem rozhodnutí (bod 396 odůvodnění rozhodnutí).
- 106 Krom toho z rozhodnutí vyplývá, že celkový obrat žalobkyně dosahoval v roce 2001 výše 470 648 000 eur (tabulka 1 rozhodnutí), zatímco základní částka pokuty jí stanovené na základě výpočtu provedeného podle pokynů dosáhla 14 000 000 eur. Je zjevné, že posledně uvedená částka je mnohem nižší než výše uvedená hranice, která se tedy nepoužije.
- 107 Naopak pro AGA Gas stanovila Komise podle výpočtu provedeného na základě pokynů pokutu ve výši 14 milionů eur, zjevně přesahující hranici 10 % celkového obratu dotyčného podniku, který dosahoval 55 479 000 eur za rok 2000, který byl posledním úplným finančním rokem, za který byly k dispozici údaje o obratu AGA Gas. To vysvětluje, že pokuta byla snížena na maximální povolenou úroveň, tedy na částku 5,54 milionů eur. S ohledem na celkový obrat odhadnutý na 11,275 milionů eur bylo rovněž Messer přiznáno, na základě použití maximální výše 10 %, omezení pokuty na 1,12 milionů eur.

- 108 Kromě skutečnosti, že nezpochybnila částku, kterou žalovaná určila na základě jejího celkového obratu, přitom žalobkyně neprokázala a ani netvrdila, že protisoutěžní chování, které jí vytýká Komise, musí být přičteno jinému podniku a že neporušila článek 81 ES. Žalobkyně, adresát oznámení námitek, naopak trvá na skutečnosti, že bez ohledu na to, že společnost Linde vlastnila v roce 1992 58 % a v roce 1995 65 % jejího akciového kapitálu, měla ve velké míře volnost sama určovat svou obchodní politiku a že neexistoval vztah skupiny ve smyslu judikatury. Netvrdí ani, že se její dceřiná společnost, Hoek Loos BV, která vykonává své činnosti v Nizozemsku, dopustila předmětného protisoutěžního jednání a že určuje své chování na trhu nezávisle.
- 109 Žalobkyně se omezuje jednak na tvrzení, že Komise s ní neprávem jednala jinak než s ostatními podniky a zvláště s AGA Gas, a jednak na to, že požaduje stejné zacházení, které prohlašuje za zvýhodňující, jako bylo přiznáno tomuto podniku.
- 110 Postačuje konstatovat, že tato argumentace žalobkyně nemůže podpořit tvrzení, podle kterého se Komise vůči ní dopustila nesprávného posouzení, pokud jde o maximální výši 10 %, ať již se jedná o předběžnou otázku přičitatelnosti protiprávního jednání nebo o otázku obratu, který musí být vzat v úvahu.
- 111 Co se týče argumentace týkající se zacházení vyhrazeného ostatním podnikům a konkrétněji AGA Gas, žalobkyně ve své replice uvádí, že prokázala, že zvýhodňující volby učiněné Komisí, pokud jde o adresáty rozhodnutí, o obrat, kterého se týká maximální výše 10 %, a o pořadí, ve kterém se uplatní tato maximální výše a ustanovení sdělení o spolupráci, „nebyly vždy samozřejmé, nicméně netvrdí, že nebyly správné, ani se nevyjadřuje k jejich vhodnosti, i když by (možná) bylo možné mít o nich pochybnosti“. Žalobkyně se zejména podivuje nad tím, že Komise nepovažovala AGA AB za odpovědnou za protiprávní jednání a nevzala v úvahu celkový obrat uvedeného podniku. Tvrdí, že skutečnost, že rozhodnutí bylo namířeno proti AGA AB, coby nástupkyni její bývalé dceřiné společnosti AGA Gas, nepředstavuje přesvědčivý argument pro odůvodnění velkého rozdílu mezi uloženými pokutami.

- 112 Jelikož se žalobkyně omezuje na zdůraznění zvýhodnění, které obdržela AGA Gas z důvodu uplatnění maximální výše 10 %, postačuje konstatovat, že tento podnik a žalobkyně nebyly ve srovnatelné situaci a že tento objektivní rozdíl mezi jejich situacemi vysvětluje a odůvodňuje objektivní rozdíl v zacházení s nimi. To, co žalobkyně popisuje jako konečný diskriminující výsledek výpočtu provedeného Komisí, je tedy ve skutečnosti pouze nevyhnutelným důsledkem uplatnění hranice 10 %.
- 113 Pokud žalobkyně uplatňuje neoprávněné snížení uložené pokuty pro AGA Gas a za předpokladu, že Komise neoprávněně přiznala tomuto podniku snížení nesprávným uplatněním maximální výše 10 %, je namístě připomenout, že dodržení zásady rovného zacházení musí být slučitelné s dodržением zásady legality, podle které nikdo nemůže ve svůj prospěch uplatňovat protiprávnost, ze které má prospěch jiná osoba (rozsudek Soudního dvora ze dne 4. července 1985, *Williams v. Účetní dvůr*, 134/84, Recueil, s. 2225, bod 14; rozsudek Soudu 14. května 1998, *SCA Holding v. Komise*, T-327/94, Recueil, s. II-1373, bod 160, potvrzený v rámci kasačního opravného prostředku rozsudkem Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, *SCA Holding v. Komise*, C-297/98 P, Recueil, s. I-10101; a výše v bodě 40 uvedený rozsudek Soudu LR AF 1998 v. Komise, bod 367).
- 114 Jen pro úplnost je třeba uvést, že tvrzení žalobkyně o volbě adresátů rozhodnutí, o zohlednění celosvětového obratu skupiny, ke které patří podnik, kterému bylo určeno rozhodnutí, pro uplatnění maximální výše 10 %, a o nezbytnosti použití sdělení o spolupráci před uplatněním uvedené maximální výše nejsou opodstatněná.

- 115 Zprvč, i když žalobkyně kritizuje změnu posouzení Komise vůči AGA AB, pokud jde o přičitatelnost vytýkaného protisoutěžního chování, je nutno shledat, že jednak to byla AGA Gas, a nikoliv AGA AB, která byla jediným adresátem oznámení námitek, a tedy jediným podnikem, kterému Komise přičítala protiprávní jednání, a jednak že žalovaná toto posouzení potvrdila v rozhodnutí, když prohlásila pouze AGA Gas za odpovědnou za protiprávní jednání v něm uvedené. Žalobkyně nepředložila žádný důkaz, který by mohl vyvrátit toto posouzení a prokázat, že AGA AB měla být od začátku považována za odpovědnou, samotná či společně a nerozdílně s AGA Gas, za jednání posledně uvedené společnosti.
- 116 Zadruhé musí Komise za účelem uplatnění maximální výše 10 % vzít v úvahu obrat dotčného podniku, a sice podniku, kterému bylo přičteno protiprávní jednání, a který byl tedy prohlášen odpovědným a bylo mu oznámeno rozhodnutí o uložení pokuty (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 15. června 2005, Tokai Carbon a další v. Komise, T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03, Sb. rozh. s. II-10, bod 390).
- 117 Tvrzení žalobkyně týkající se nezbytnosti zohlednit celosvětový obrat skupiny, k níž patří dceřiná společnost, která byla adresátem rozhodnutí ukládajícího pokuty pro porušení pravidel hospodářské soutěže, není v souladu s ustálenou judikaturou (a zbavuje tuto judikaturu veškerého smyslu), podle níž protisoutěžní jednání podniku může být přičteno jinému podniku, pokud neurčoval své jednání na trhu samostatně, ale v zásadě uplatňoval pokyny vydané posledně uvedeným podnikem, zejména s ohledem na hospodářské a právní vazby, které je spojují (rozsudek Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, Metsä-Serla a další v. Komise, C-294/98 P, Recueil, s. I-10065, bod 27, a výše v bodě 71 uvedený rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 117). Tak může být chování dceřiné společnosti přičteno mateřské společnosti, pokud dceřiná společnost neurčuje samostatně svou činnost na trhu, ale v zásadě uplatňuje pokyny, které jí stanovila mateřská společnost (rozsudek Soudního dvora ze dne 14. července 1972, ICI v. Komise, 48/69, Recueil, s. 619, bod 133).

- 118 Tvrzení žalobkyně zbavuje užitečnosti veškerou analýzu vztahů uvnitř skupiny společností s cílem určit, zda tato skupina může představovat za účelem uplatnění pravidel hospodářské soutěže jediný podnik, jelikož uznání odpovědnosti jednoho podniku, který je členem skupiny, způsobuje, *ipso facto*, společnou a nerozdílnou odpovědnost mateřské společnosti představující skupinu, pokud existuje, nebo jiných podniků tvořících skupinu. Je proto v úplném rozporu se zásadou individuality trestů a sankcí, podle které lze podnik potrestat pouze za skutečnosti, které jsou mu individuálně vytýkány, což je zásada použitelná na veškerá správní řízení, která mohou vést k sankcím na základě pravidel Společenství v oblasti hospodářské soutěže (rozsudek Soudu ze dne 13. prosince 2001, Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni v. Komise, T-45/98 a T-47/98, Recueil, s. II-3757, bod 63, potvrzený v rámci kasačního opravného prostředku rozsudkem Soudního dvora ze dne 14. července 2005, ThyssenKrupp Stainless a ThyssenKrupp Acciai speciali Terni v. Komise, C-65/02 P a C-73/02 P, Sb. rozh. s. I-6773, bod 82).
- 119 V tomto ohledu se tedy žalobkyně neprávem dovolává výše v bodě 37 uvedeného rozsudku HFB a další v. Komise. I když v tomto rozsudku Soud skutečně stanovil maximální výši 10 % na základě součtu obratu tří společností tvořících dotčenou skupinu, potvrdil rovněž rozhodnutí Komise považovat každou z těchto společností za společně a nerozdílně odpovědnou za protiprávní jednání zjištěné u vedoucího skupiny, který samotný představoval podnik, který se dopustil protiprávního jednání ve smyslu článku 81 ES (výše v bodě 37 uvedený rozsudek HFB a další v. Komise, bod 527).
- 120 Jelikož AGA AB nebyla původně považována za odpovědnou za protisoutěžní jednání své dceřiné společnosti AGA Gas, bylo za těchto okolností nutno zohlednit za účelem uplatnění maximální výše 10 % pouze obrat AGA Gas, a to nezávisle na skutečnosti, že rozhodnutí bylo nakonec určeno AGA AB jako právní nástupkyni její dceřiné společnosti, která právně přestala existovat po zaslání oznámení námitek.

- 121 V tomto ohledu je třeba připomenout, že fyzické nebo právnické osobě, která řídila dotyčný podnik v době, v níž došlo k protiprávnímu jednání, v zásadě přísluší, aby za toto jednání odpovídala, i když ke dni přijetí rozhodnutí konstatujícího protiprávní jednání odpovídala za provoz podniku jiná osoba (rozsudek Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, *Cascades v. Komise*, C-279/98 P, Recueil, s. I-9693, bod 78, a výše v bodě 113 uvedený rozsudek *SCA Holding v. Komise*, bod 27). Jinak je tomu, pouze pokud právnická osoba nebo osoby odpovědné za provoz podniku přestaly právně existovat poté, co došlo k protiprávnímu jednání (rozsudek Soudního dvora ze dne 8. července 1999, *Komise v. Anic Participazioni*, C-49/92 P, Recueil, s. I-4125, bod 145, a výše v bodě 37 uvedený rozsudek *HFB a další v. Komise*, bod 104), což je případ projednávané věci.
- 122 Po likvidaci AGA Gas souhlasila mateřská společnost AGA AB s převzetím odpovědnosti za svou bývalou dceřinou společnost, a tedy za sankci, která by byla sankcí AGA Gas, pokud by tato společnost ještě existovala. Za takového předpokladu se částka pokuty i nadále stanoví na základě účasti a situace AGA Gas.
- 123 Zatřetí, co se týče skutečnosti, že faktor týkající se spolupráce je Komisí zohledněn po uplatnění maximální výše 10 %, postačí konstatovat, že uvedený postup zajišťuje, aby sdělení o spolupráci mohlo mít v plné míře užitečný účinek: pokud by základní částka výrazně přesáhla hranici 10 % před použitím uvedeného sdělení, jak tomu bylo v případě AGA Gas, aniž by uvedená hranice mohla být okamžitě uplatněna, byl by podnět pro dotyčný podnik, aby spolupracoval s Komisí, mnohem slabší vzhledem k tomu, že konečná pokuta by byla v každém případě snížena na 10 %, ať se spoluprací, nebo bez ní (rozsudek Soudu ze dne 29. listopadu 2005, *SNCZ v. Komise*, T-52/02, Sb. rozh. s. II-5005, bod 41).
- 124 Z toho vyplývá, že žalobní důvod žalobkyně vycházející z diskriminačního zacházení ve vztahu k zacházení vyhrazenému AGA Gas, jakož i jiným podnikům účastnícím se kartelu, v rozsahu, ve kterém se uvedený žalobní důvod rovněž týkal zacházení vyhrazeného posledně uvedeným podnikům, není opodstatněný.

— K údajnému rozporu s cílem odrazení

125 Žalobkyně tvrdí, že způsob, kterým Komise v rozhodnutí uplatnila maximální výši 10 %, vedl k výsledku, pokud jde o konečnou částku pokut, který je v úplném rozporu s cílem odrazení. Zdůrazňuje, že coby relativně malému podniku, jehož činnost je v zásadě vnitrostátní, jí byla uložena pokuta citelně vyšší než nizozemským dceřiným společnostem skupin podniků provozujících činnost celosvětově, které mají mnohem větší obrat než ona. V tomto ohledu vyčísluje celosvětové obraty mateřských společností Air Products (5 717 milionů dolarů) a Air Liquide (8 328 milionů eur).

126 Dodává, že skutečnost, že se maximální výše 10 % neuplatní na celkový obrat skupiny, k níž patří dceřiná společnost, která je adresátem rozhodnutí, by vedla k situaci, ve které výše pokuty závisí na způsobu, jak podnik rozdělil svou činnost mezi jednotlivé společnosti, přičemž velký počet mezinárodních podniků, stejně jako vedoucí společnosti Air Products a Air liquide, provozuje svou činnost prostřednictvím odlišných vnitrostátních společností. Tak by nebyl objektivně použit čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a prvek odrazení by dostal arbitrární obsah.

127 Úvodem je namísto uvést, že žalobkyně provádí zcela nerelevantní srovnání, srovnává-li svůj celkový obrat (470 648 000 eur v roce 2001) se skutečně vyššími obraty dosaženými podniky, které nebyly považovány za odpovědné za protiprávní jednání vytýkané Komisí, a nebyly tedy adresáty rozhodnutí.

- 128 Ve skutečnosti se ukazuje, že argumentace žalobkyně je založena na mylném předpokladu, a sice nezbytnosti zohlednění, za účelem uplatnění maximální výše 10 %, celkového obratu skupiny, k níž patří dceřiná společnost, která je jediná odpovědná za protiprávní jednání a jíž je určeno rozhodnutí ukládající pokuty, jak bylo prokázáno v bodech 116 až 118 výše.
- 129 Na rozdíl od tvrzení žalobkyně nečiní uplatnění maximální výše 10 % v souladu s judikaturou výši pokuty závislou na tom, jak subjekt organicky uspořádá své jednotlivé činnosti. Stanovení výše pokuty je založeno na právním posouzení Komise, které podléhá přezkumu Soudu, a sice posouzení přičitatelnosti protiprávního jednání jednomu nebo více podnikům, což představuje jediné pojetí, které je v souladu s osobní odpovědností. Odpověď na otázku přičitatelnosti se může lišit v závislosti na okolnostech vlastních každé věci, ve které tato otázka vyvstává; může jít pouze o odpovědnost dceřiné společnosti nebo mateřské společnosti, nebo o společnou a nerozdílnou odpovědnost obou těchto subjektů.
- 130 Pokud žalobkyně tvrdí, že konečná výše její pokuty je v rozporu se sledovaným odrazujícím účinkem, jelikož je mnohem vyšší než pokuty uložené nizozemským společnostem, adresátům rozhodnutí, které jsou dceřinými společnostmi velkých mezinárodních dodavatelů plynu, je třeba připomenout ustálenou judikaturu, podle níž Komise při svém posuzování obecné úrovně pokut oprávněně zohledňuje skutečnost, že zjevné protiprávní jednání porušující pravidla Společenství v oblasti hospodářské soutěže je dosud relativně časté, a že tedy může zvýšit úroveň pokut s cílem posílit jejich odrazující účinek (výše v bodě 113 uvedený rozsudek ze dne 14. května 1998, SCA Holding v. Komise, bod 179).
- 131 V tomto ohledu bod 1 A čtvrtý pododstavec pokynů zejména stanoví, že je v rámci posuzování závažnosti protiprávního jednání a výchozí výše pokuty nezbytné „stanovit vyšší pokuty na úrovni, která jí zajišťuje dostatečně odrazující účinek“.

- 132 V projednávané věci, která odpovídá klasickému typu protiprávního jednání porušujícího pravidla hospodářské soutěže a chování, jehož protiprávnost byla Komisí několikrát potvrzena, počínajíc jejími prvními zásahy ve věci, je možné, aby Komise považovala za nezbytné stanovit vyšší pokuty na dostatečně odrazující úrovni v rámci hranic stanovených nařízením č. 17.
- 133 Jak přitom bylo uvedeno výše (bod 110), žalobkyně neprokázala, že Komise se vůči ní dopustila nesprávného posouzení, pokud jde o maximální výši 10 %, připomeneli se rovněž, že orgán je na základě nařízení č. 17 povinen uplatnit tuto hranici.
- 134 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že žalobní důvody vznesené žalobkyní, vycházející z porušení čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, z údajně nepřiměřené a diskriminační povahy uložené pokuty a její povahy v rozporu s cílem odrazení, musí být zamítnuty jako neopodstatněné a že výše pokuty uložená žalobkyni se ukazuje jako zcela přiměřená, jelikož žádná žalobkyní uplatněná okolnost neodůvodňuje její snížení.
- 135 Co se konečně týče údajného porušení „zásady zákazu svévole“, je třeba konstatovat, že argumentace žalobkyně týkající se tohoto žalobního důvodu neumožňuje odlišit podstatu tohoto žalobního důvodu od žalobních důvodů uvedených v předcházejícím bodě, takže musí být rovněž zamítnut.

K nákladům řízení

- 136 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu Soudu se účastníku řízení, který neměl ve věci úspěch, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci

úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je namístej poslední uvedené uložit náhradu nákladů řízení

Z těchto důvodů

Soud (pátý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Žalobkyni se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Vilaras

Dehousse

Šváby

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 4. července 2006.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

E. Coulon

M. Vilaras